

Finansklagenemnda Skade

Uttalelse FinKN-2017-169

31.3.2017

Tryg Forsikring

Rettshjelp

Tvistetidspunktet – mobbing i skolen – psykiske ettervirkninger.

Sikredes datter ble utsatt for mobbing i skolen i perioden 2010-2014. Sikrede fant skolens håndtering av situasjonen lite tilfredsstillende og sendte en klage til Fylkesmannen. Den 26.5.14 fattet Fylkesmannen et vedtak som fastslo at skolen ikke tilfredsstilte opplæringslovens krav. Sikredes datter byttet skole i slutten av 2014. Forholdene ved den nye skolen var gode, men ifølge kontaktlæreren, samt datterens egen beskrivelse av situasjonen, slet hun med angst og tretthet. På denne bakgrunn rettet sikrede den 3.11.15 et erstatningskrav mot kommunen grunnet de psykiske påkjenningene som hadde oppstått som følge av mobbingen. Selskapet avsto sikredes krav om rettshjelpdekning under henvisning til at grunnlaget og tvisten hadde oppstått før forsikringen trådte i kraft den 1.12.14. Nemnda kom til at tvisten hadde oppstått før tegning.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning under rettshjelpforsikring knyttet til tvist med en kommune og spørsmålet om når tvisten oppsto.

Sikrede byttet innboforsikring med rettshjelpdekning med virkning fra 1.12.14.

Ifølge den fremlagte dokumentasjonen ble sikredes datter utsatt for mobbing i skolen i perioden 2010-2014. I 2013 oppstod det uenighet mellom sikrede og kommunen om skolen hadde iverksatt tilstrekkelige tiltak for å tilrettelegge for et godt psykososialt skolemiljø iht. kravene i opplæringsloven. Sikrede fant skolens håndtering av situasjonen lite tilfredsstillende og sendte en klage til Fylkesmannen. Fylkesmannen fattet vedtak 19.3.13 om at skolen ikke hadde satt i verk tilstrekkelig tiltak og 28.4.14 om at skolen ikke tilfredsstilte opplæringslovens krav.

Sikredes datter byttet skole i slutten av 2014. I den forbindelse rettet sikrede et krav mot kommunen om å få dekket kostnader til skyss og skolepenger. Kommunen avsto kravet under henvisning til at det ikke fantes grunnlag for å bytte skole. Etter kommunens syn hadde den forrige skolen iverksatt tilstrekkelige tiltak for bedre datterens situasjon. Den 29.5.15 fattet Fylkesmannen et nytt vedtak; denne gangen om at kommunen måtte dekke utgiftene til skyss og skolepenger for sikredes datter.

Forholdene ved den nye skolen var gode og situasjonen for sikredes datter ble betydelig bedre. Ifølge hennes nye kontaktlærer, samt hennes egen beskrivelse av situasjonen, slet hun imidlertid med angst og tretthet. Fra kontaktlærerens uttalelse hitsettes:

Som hun selv sa en gang: "her har jeg det godt på alle måter, ingen som plager meg eller noen ting. Jeg forstår ikke hvorfor jeg skal være så sliten og engstelig når jeg egentlig har det så greit her."

...

Jeg har mange års erfaring som miljøterapeut ... Mener meg kompetent til å uttale at de problemstillinger som (datteren) har i dag når det gjelder relasjonsbygging må stamme fra tidligere såre opplevelser fra andre elever og voksne knyttet til skole og oppvekst.

På denne bakgrunn rettet sikrede den 3.11.15 et erstatningskrav mot kommunen pga. de psykiske plagene som datteren hadde blitt påført som følge av mobbingen ved den tidligere skolen.

Krav om dekning av advokatutgifter i anledning erstatningskravet mot kommunen ble fremmet den 11.12.15. Selskapet avslo rettshjelpdekning under henvisning til at grunnlaget tvisten hadde oppstått før forsikringen trådte i kraft.

Sikrede krever dekning for rettshjelpgifter knyttet til erstatningskravet mot kommunen og anfører at tvisten oppsto under den nye rettshjelpforsikringen som ble tegnet 1.12.14 Den tidligere saken mot kommunen var en forvaltningssak som ble avsluttet ved at Fylkesmannen fattet endelig vedtak.

Selskapet avviser dekning og viser til at tvisten oppsto før forsikringen ble tegnet. Tvisten oppsto ved den forvaltningsmessige behandlingen av saken i 2013 og dermed utenfor selskapets forsikringstid. Selskapet viser til at tvisten fortsatte mellom de samme parter og at kravene bygget på samme årsak. Kravene om retting av forholdene ved skolen i perioden 2013-2014 bygget på opplæringslovens § 9a-3, hvor det følger av § 9a-8 at reglene i skadeerstatningsloven "gjelder for saker om psykososialt skolemiljø etter reglene i dette kapitlet". Krav om erstatning for brudd på det psykososiale miljøet bygger på det samme grunnlaget som sikredes tidligere krav mot kommunen, selv om det lovteknisk er løst gjennom separate bestemmelser gjennom henvisning til skadeerstatningslovens kapittel 2. Det er årsakssammenheng mellom mobbingen og erstatningskravet, og erstatningskravet må derfor regnes som en direkte videreføring av forvaltningsdelen av saken, jf. FinKN-2012-121, FinKN-2013-185 og FinKN-2013-406.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Forsikringen omfatter etter vilkårenes 8.2 "tvist", som betyr at et "krav er fremsatt og bestridt". Tvisten utgjør derfor forsikringstilfellet under rettshjelpforsikringen. Tvisten må videre være oppstått "i forsikringstiden", dvs. etter 1.12.14.

Sikredes krav under rettshjelpforsikringen relaterer seg til krav mot kommunen for erstatning for psykiske problemer pga. mobbing. Kravet ble reist 3.11.15 og er derfor i utgangspunktet innenfor forsikringstiden. Spørsmålet er imidlertid om kravet er en fortsettelse av en tidligere tvist med kommunen.

Bakgrunnen for tvisten er at sikredes datter ble mobbet i skolen i perioden 2010-2014. Det fremgår av vedtak av 19.3.13 fra Fylkesmannen at kommunen 5.12.12 imøtekom sikredes vurdering av at datteren ble mobbet, mens skolen 8.2.13 konkluderte med at hennes rett til godt psykososialt miljø var oppfylt. Sikredes innledende krav til kommunen er ikke fremlagt, men nemnda forstår saken slik at skolens konklusjon 8.2.13 betyr at kommunen bestrider sikredes krav om manglende psykososiale miljø, og at dette var grunnlaget for at saken ble klaget inn til Fylkesmannen, som altså fattet vedtak 19.3.13. På dette tidspunktet forelå det derfor en tvist. Datteren byttet skole i 2013, men mobbingen fortsatte og det ble fattet nytt vedtak av Fylkesmannen 28.4.14 om at kravene til psykososialt miljø ikke var oppfylt. Datteren ble flyttet på ny i 2014 og sikrede fremmet krav mot kommunen om dekning av utgifter til skolepenger og reiseutgifter. Kravet ble avslått av kommunen, men akseptert av fylkeskommunen etter anke 29.5.15. Til slutt kommer så erstatningskravet mot kommunen 3.11.15.

Alle tre krav gjelder samme faktiske forhold – nemlig mobbingen – og tvisten er mellom de samme parter. De to første kravene gjelder opplæringsloven, mens det siste gjelder skl. Erstatningskravet

er imidlertid basert på brudd på opplæringsloven, jf. § 9a-8, som henviser til skl. Det er derfor nær rettslig sammenheng mellom kravene. Grunnlaget for erstatningskravet forutsetter også at det er årsakssammenheng mellom bruddet på opplæringsloven, som er grunnlaget for de to andre kravene, og tapet det kreves erstatning for. Det er derfor nærliggende å se erstatningskravet som en direkte videreføring av kravet knyttet til brudd på opplæringsloven, hvor tvisten ble etablert i 2013. I denne sammenheng er det ikke avgjørende at de psykiske plagene ikke var kjent i 2013. Er et forsikringstilfelle først inntruffet, følger det av alminnelige forsikringsrettslige prinsipper at også tap som følge av dette forsikringstilfellet, men som først inntreffer senere, skal tilbakeføres til det opprinnelige forsikringstilfellet. Etter nemndas oppfatning er det heller ikke avgjørende at de to første kravene fra sikrede ble oppfylt ved vedtak fra Fylkesmannen, og at erstatningskravet fremstår som et nytt krav. Avgjørende for grensen mellom én og flere tvister er ikke om det dreier seg om et nytt krav, men om kravene henger sammen på en slik måte at de må regnes som "en tvist", jf. FinKN-2015-469. Erstatningskravet fremstår som en ny følge av kommunens brudd på opplæringsloven, men det fremstår etter nemndas vurdering ikke som en ny tvist. Nemnda anser derfor tvisten som oppstått før forsikringstiden for den aktuelle forsikringen.

Uttalelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Birgitte Hagland (nestleder), Line Merete Lileng, Elisabet Okkenhaug, Paal Bjønness og Gyrid Giæver.